

25. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rezerwy

Nota	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Długoterminowe zobowiązania finansowe:	26,1	26,5
Zobowiązania inwestycyjne	9,5	7,6
Zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej	15,3	17,2
Pozostałe	1,3	1,7
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe:	2.167,1	2.397,2
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1.913,7	2.201,7
- w tym wobec jednostek powiązanych	30.1	5,2
Zobowiązania inwestycyjne	69,9	126,6
Zobowiązania wobec ubezpieczycieli	6,4	4,2
Rozliczenia z tytułu wspólnych działań (złoża norweskie) ⁽¹⁾	119,5	46,1
Zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej	2,5	2,5
Depozyt zabezpieczający ICE Futures	32,7	5,8
Pozostałe	22,4	10,3
- w tym wobec jednostek powiązanych	14	1,7
Zobowiązania finansowe	2.193,2	2.423,7
Długoterminowe zobowiązania niefinansowe:	1.170,7	1.045,9
Rezerwy	25.1	1.159,5
Dotacje	25.2	8,8
Pozostałe	2,4	2,5
Krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe:	1.670,1	1.681,5
Rezerwy	25.1	121,8
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług (VAT)	443,8	547,4
Zobowiązania z tytułu akcyzy i opłaty paliwowej	786,7	870,8
Zobowiązania budżetowe inne niż podatek dochodowy	106,1	103,1
Dotacje	25.2	29,5
Rozliczenia z tytułu wspólnych działań (złoża norweskie) ⁽¹⁾	13,2	5,4
Zaliczki na dostawy	10,2	6,8
Zobowiązania z tytułu programu lojalnościowego NAVIGATOR	28,1	21,5
Rezerwa na pokrycie niedoboru uprawnień CO ₂	27.2	40,7
Koszty usług	30,3	7,6
Pozostałe	59,7	37,6
Zobowiązania niefinansowe	2.840,8	2.727,4
Razem	5.034,0	5.151,1
w tym:		
część długoterminowa	1.196,8	1.072,4
część krótkoterminowa:	3.837,2	4.078,7
- z tytułu dostaw i usług	1.913,7	2.201,7
- pozostałe	1.923,5	1.877,0

⁽¹⁾ Zobowiązania spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS (GK LOTOS Upstream Sp. z o.o., segment wydobywczy) z tytułu wzajemnych rozliczeń pomiędzy operatorem a uczestnikami konsorcjum na poszczególnych złożach norweskich.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach w przedziale 7 - 60 dni. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności. Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach 1 miesięcznych w ciągu całego roku obrotowego.

Analiza wrażliwości zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut została przedstawiona w nocie 27.3.1.

Analiza kontraktowych terminów zapadalności zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań została przedstawiona w nocie 27.5.

25.1 Rezerwy

	Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji						Razem	Pozostałe rezerwy	Razem
	Nota	Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego			Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe	Razem			
		Polska	Norwegia	Litwa					
1 stycznia 2018		196,9	814,8	13,1	12,5	1.037,3	37,0	1.074,3	
Utworzenie		-	-	-	-	-	72,3	72,3	
Aktualizacja szacunku kosztów likwidacji		22,0	1,2	1,2	0,6	25,0	-	25,0	
Aktualizacja szacunku rezerw z tytułu warunkowych płatności	9.4	-	-	-	-	-	69,2	69,2	
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżenia czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)	9.6	8,9	33,9	0,9	-	43,7	0,1	43,8	
Odsetki od funduszu likwidacji zakładu górniczego		0,4	-	-	-	0,4	-	0,4	
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	15,7	0,4	-	16,1	(1,5)	14,6	
Wykorzystanie		-	(2,2)	-	-	(2,2)	(11,7)	(13,9)	
Rozwiązanie		-	-	-	(0,3)	(0,3)	(4,1)	(4,4)	
31 grudnia 2018		228,2	863,4	15,6	12,8	1.120,0	161,3	1.281,3	
w tym:									
część długoterminowa		228,2	852,6	15,6	12,7	1.109,1	50,4	1.159,5	
część krótkoterminowa		-	10,8	-	0,1	10,9	110,9	121,8	

Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji:

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Polska - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach górniczych B-3 i B-8 oraz fundusz likwidacji zakładu górniczego tworzonego zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 roku - Prawo Geologiczne i Górnicze oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Norwegia - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalni ropy naftowej na złożu YME oraz kopalni ropy naftowej i gazu ziemnego na złożach Heimdal oraz Sleipner.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Litwa - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji litewskich kopalni ropy naftowej.

Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe - rezerwa na rekultywację oraz koszty rozbiórki i likwidacji wyłączonych z użytkowania instalacji w spółce LOTOS Terminale S.A., rezerwa na szacunkowe koszty demontażu rurociągu podwodnego eksploatowanego przez spółkę zależną Energobaltic Sp. z o.o. (GK LOTOS Petrobaltic S.A.) oraz na rekultywację terenu i usunięcie zanieczyszczeń.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2018
Dodatkowe informacje i objaśnienia

w mln zł

	Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji					Razem	Pozostałe rezerwy	Razem
	Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego			Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe				
	Nota	Polska	Norwegia					
1 stycznia 2017		186,5	958,6	14,0	15,2	1.174,3	82,8	1.257,1
Utworzenie		-	-	-	0,2	0,2	4,7	4,9
Aktualizacja szacunku kosztów likwidacji		3,5	(48,8) ⁽¹⁾	(0,9)	-	(46,2)	-	(46,2)
Aktualizacja szacunku rezerw z tytułu warunkowych płatności		-	-	-	-	-	0,1	0,1
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżenia czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)	9.6	6,5	35,3	0,8	-	42,6	0,5	43,1
Odsetki od funduszu likwidacji zakładu górniczego		0,4	-	-	-	0,4	-	0,4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	(122,4)	(0,8)	-	(123,2)	(3,0)	(126,2)
Wykorzystanie		-	(7,9)	-	-	(7,9)	(32,5) ⁽²⁾	(40,4)
Rozwiązanie		-	-	-	(2,9)	(2,9)	(15,6)	(18,5)
31 grudnia 2017		196,9	814,8	13,1	12,5	1.037,3	37,0	1.074,3
w tym:								
część długoterminowa		196,9	810,3	13,1	12,4	1.032,7	1,3	1.034,0
część krótkoterminowa		-	4,5	-	0,1	4,6	35,7	40,3

Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji:

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Polska - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach górniczych B-3 i B-8 oraz fundusz likwidacji zakładu górniczego tworzonego zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 roku - Prawo Geologiczne i Górnicze oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Norwegia - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalni ropy naftowej na złożu YME (w tym rezerwa na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU) oraz kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na złożach Heimdal oraz Sleipner.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Litwa - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji litewskich kopalni ropy naftowej.

Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe - rezerwa na rekultywację oraz koszty rozbiórki i likwidacji wyłączonych z użytkowania instalacji w spółce LOTOS Terminale S.A., rezerwa na szacunkowe koszty demontażu rurociągu podwodnego eksploatowanego przez spółkę zależną Energobaltic Sp. z o.o. (GK LOTOS Petrobaltic S.A.) oraz na rekultywację terenu i usunięcie zanieczyszczeń.

⁽¹⁾ Wartość dotyczy głównie rezerw na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego dotyczących pakietu aktywów Heimdal oraz Sleipner.

⁽²⁾ W tym kwota 31,4 mln zł (69,3 mln NOK) dotycząca rezerwy z tytułu warunkowych płatności wynikających z umowy nabycia aktywów Sleipner.

Rezerwa na kopalnię ropy naftowej i gazu ziemnego - Norwegia

Rezerwa na likwidację i rekultywację kopalni ropy naftowej na złożu YME

Na dzień 31 grudnia 2018 roku rezerwa na likwidację i rekultywację kopalni na złożu YME zaprezentowana została w pozycji Pozostałe zobowiązania i rezerwy w kwocie 153,0 mln zł i odzwierciedla dokonany na podstawie najlepszej wiedzy Grupy aktualny szacunek przyszłych kosztów usunięcia związanej z YME infrastruktury oraz kosztów na rekultywację terenu z tym związanych, przy założeniu likwidacji inwestycji w roku 2032. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość rezerwy wynosiła 144,2 mln zł.

Rezerwa związana z usunięciem wadliwej platformy MOPU ze złoża YME

Jak przedstawiono w notcie 29.1, w marcu 2013 roku operator złoża YME - spółka Talisman Energy Norge AS („Talisman”, „Operator”) i dostawca platformy MOPU (ang. „Mobile Offshore Production Unit”) przeznaczonych do eksploatacji złoża YME - spółka Single Buoy Moorings Inc. („SBM”) ogłosiły informację o zawarciu porozumienia w sprawie usunięcia wadliwej i ewakuowanej od połowy lipca 2012 roku platformy ze złoża YME oraz zakończenia obowiązywania wszystkich dotychczas zawartych pomiędzy stronami umów i porozumień w związku z realizacją projektu YME. W wyniku porozumienia Grupa ujęła rezerwę na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU ze złoża YME w wysokości 281,9 mln zł. W kolejnych latach rezerwa była sukcesywnie wykorzystywana (w roku 2018 wykorzystanie rezerwy wyniosło 1,9 mln zł). Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość rezerwy wynosiła 2,4 mln zł.

Rezerwa na likwidację i rekultywację kopalń gazu ziemnego na złożach Heimdal

Planowany termin likwidacji aktywów trwałych morskiej kopalni ropy i gazu na złożach projektu Heimdal i rekultywacji terenu przypada na lata 2019 - 2023. Na dzień 31 grudnia 2018 roku w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa prezentuje ww. rezerwę w pozycji Pozostałe zobowiązania i rezerwy w kwocie 188,5 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość rezerwy wynosiła 169,5 mln zł.

Rezerwa na likwidację i rekultywację kopalń gazu ziemnego na złożach Sleipner

Planowany termin likwidacji aktywów trwałych morskiej kopalni ropy i gazu na złożach projektu Sleipner i rekultywacji terenu przypada na lata 2026 - 2038. Na dzień 31 grudnia 2018 roku w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa prezentuje ww. rezerwę w pozycji Pozostałe zobowiązania i rezerwy w kwocie 519,5 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość rezerwy wynosiła 496,9 mln zł.

Pozostałe rezerwy

Grupa oszacowała rezerwę na przyszłe zobowiązania na rzecz Exxon Mobil tytułem ostatecznego umownego rozliczenia transakcji zakupu złóż Sleipner w ramach tzw. mechanizmu kompensaty cenowej. Rezerwa odzwierciedla skorygowaną różnicę między prognozowanym wolumenem produkcji oraz poziomem cen w latach 2018-2020, a założeniami przyjętymi dla celów transakcyjnych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku rezerwa wynosiła 72,1 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość rezerwy wynosiła 4,3 mln zł.

Rezerwa na ryzyko podatkowe na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 79,0 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość rezerwy wynosiła 20,8 mln zł.

25.2 Dotacje

	Nota	2018	2017
Stan na początek okresu		36,0	34,4
Dotacje otrzymane w okresie		11,8	18,4
Dotacje rozliczone w czasie	9.3	(9,5)	(16,8)
Stan na koniec okresu		38,3	36,0
w tym:			
część długoterminowa	25	8,8	9,4
część krótkoterminowa	25	29,5	26,6

Dotacje dotyczą głównie nieodpłatnie otrzymanych licencji oraz dotacji z EkoFunduszu na wykorzystanie gazu odpadowego z morskiej kopalni ropy naftowej do celów grzewczych